

68/69

ISSN C 500-8735

Lepo mesto

glasilo Turističnega društva Celje 68-69 / leto XLIV / številka 1 / december 2004

Več (kulturnih) prireditev v mestnem jedru

Celjska kulturna dediščina je bogata
intervju z dr. Ivanom Stoparjem

Pod zvezdami Celjanov 2004

Srednjeveška skupina Celjani
- za nami je uspešno leto

Pismo o nameri

Že 35. podelitev Zlate vrtnice

Arheološka izkopavanja na Mariborski cesti v Celju

Kazalo

Uvodnik	3
novoletno voščilo	4
Znanje, mladi in turizem	4
Več (kulturnih) prireditev v mestnem jedru	5
Celjska kulturna dediščina je bogata	6
Pod zvezdami Celjanov 2004	10
Srednjeveška skupina Celjani - za nami je uspešno leto	12
Pismo o nameri	14
Že 35. podelitev Zlate vrtnice	16
Občni zbor 2003	17
Arheološka izkopavanja na Mariborski cesti v Celju	18
V hiši mojega očeta je veliko bivališč... (O porušenih celjskih cerkvah)	21
Med okupacijo, revolucijo in demokracijo	23
Rimljani, steklo, glina, kamen	25
Od pšenice do kruha	26
Tribuna TDC	29
e-mail Janeza Grdovida	30

68-69

LEPO mesto®

ISSN C 500-8735

glasilo Turističnega društva Celje 68-69 / leti XLIII, XLIV / številka 1 / december 2004

Kolofon

Glavni urednik / **Matija Golner**

Uredniški odbor / **Matija Golner, Brane Goropevšek, Aleš Stopar, Ludvik Rebeušek**

Lektoriranje / **Greta Jenček**

Oblikovanje / **Matija Golner**

Fotografija / **Matija Golner**

Fotografija naslovnice / **Matija Golner/bogati kamnoseški detajli knežjega dvora**

Digitalna montaža/ **Golnerbiro**

Fotoliti / **Scanart Vojnik**

Tisk / **EMS Celje**

Naklada / **400 izvodov**

Založilo / **Turistično društvo Celje, Krekov trg 4, 3000 Celje**

tel: 03 492 6920, fax: 03 492 6921

E-mail: turist.celje@siol.net

[Http://www.td-celje.si](http://www.td-celje.si)

Uvodnik

Matija Golner

Kar nekaj časa je že preteklo, od kar smo zasnovali pričujočo lansko 68. številko Lepega mesta, ki se ji je pridružila še letošnja 69. številka. S prvo dvojno številko pa smo tudi ohranili kontinuiteto glasila, ki neprekinjeno izhaja že več kot štirideset let. Za krajšo prekinitev se vam, dragi bralci, opravičujemo.

Ni skrivnost, da se Turistično društvo Celje, tako kot verjetno vsa sorodna društva, ki delujejo v javnem interesu, spopada z vse večjimi finančnimi težavami. Povrh vsega društvo nima urejenih svojih stalnih prostorov, v letu 2004 pa od v preteklosti rednega financiranja dela programa društva iz občinske malhe ni prišel niti tolar. Na ta način smo izenačeni z društvi, ki so to le po imenu, institut društva pa izkoriščajo za pridobitno dejavnost.

S tem se v našem društvu nikakor ne moremo sprijazniti in čista ključavnost ter požrtvovalnost peščice članic in članov je botrovala, da smo v letošnjem letu izpeljali že 7. srednjeveški dan Pod zvezdami Celjanov. Prav tako se je srednjeveška skupina Celjani, ki deluje v okviru Turističnega društva Celje, razvila v eno najboljših pri nas, vabila za udeležbe na festivalih pa prihajajo tudi iz tujine. Za potrebe skupine Celjani smo oblikovali delavnice. Prva je kostumografska, v kateri članice pod strokovnim vodstvom in na podlagi raziskav iz strokovne literature in drugih materialnih virov izdelujejo rekonstrukcije srednjeveških oblačil. Druga pa delavnica srednjeveških borilnih veščin, v kateri se pod strokovnim vodstvom in po literaturi urijo celjski vitezi, ki poleg vadbe tudi sami izdelujejo srednjeveške oklepe. V letošnjem letu smo izvedli še tradicionalno cvetlično tržnico, akcijo zlata vrtnica in izdali pričujočo številko Lepega mesta.

Vsa ta raznovrstna dejavnost društva pa terja ureditev prostorskega problema, s katerim se društvo spopada že od leta 1997, ko smo se zaradi denacionalizacije bili primorani izseliti iz prostorov na Glavnem trgu in smo dobili začasne prostore v sprejemnici Muzeja novejšje zgodovine. Od tam so nas začetek leta 2001 brez opozorila in dobesedno postavili na cesto, od takrat pa društvo domuje v dveh najetih hotelskih sobah v četrtem nadstropju hotela Evropa, katerega vodstvu se iskreno zahvaljujemo za vse razumevanje, ki ga imajo do drušvenih prostorskih problemov.

Tu stopa v ospredje problematika Starega gradu in nerešenih pravno-premoženjskih razmerij z Mestno občino Celje, kar je tudi ena od tem društvene problematike pričujoče dvojne številke. Prav tako nismo pozabili na naše zunanje sodelavce, ki s svojimi prispevki o dogodkih in spoznanjih o Celju v preteklosti in sedanjosti bogatijo vsebino našega glasila.

Aleš Stopar,
predsednik

**Spoštovani članice in člani ter prijatelji
Turističnega društva Celje.**

**novoletno
voščilo**

**V Novem letu 2005
vam želimo obilo zdravja,
sreče in osebnega zadovoljstva.**

Ludvik Rebeušek

Znanje, mladi in turizem

Turistična zveza Slovenije že vrsto let uspešno izvaja projekt Turizmu pomaga lastna glava, ki se ga udeležujejo številni učenci na slovenskih osnovnih šolah. Nadgradnja tega projekta na bi bil v letih 2003/2004 novi program z naslovom Znanje, mladi in turizem pot odločnosti. Program je vsebinsko utemeljen v Strategiji razvoja slovenskega turizma za obdobje 2002-2006 in v Strategiji razvoja mladinskega turizma. Z novim programom, ki ga Turistična zveza Slovenije kot koordinator sodelujočih v programu uvaja z letom 2003, želimo uresničevati trajno usmeritev razvoja turizma v Sloveniji, pospešiti pomladitev in širitev kroga turističnih delavcev z mladimi, izobraženimi kadri. Posledično naj bi dosegli dvig turistične dejavnosti - tudi v turističnih društvih - na novo kakovostno raven. S programom Znanje, mladi in turizem naj bi spodbujali ne le mladih v osnovnih šolah in vrtcih, temveč tudi na srednjih šolah, višjih in visokih strokovnih šolah in na fakultetah. Z več znanja naj bi pomagali pri razvoju turizma in ga sooblikovali, tudi kot člani krajevnih turističnih društev. Zato naj bi vsako turistično društvo v okviru svojega rednega programa sodelovalo pri uresničevanju Strategije razvoja mladinskega turizma v svojem okolju in povabilo mlade v kraju, da se včlanijo v TD in v njem sodelujejo s svojimi predlogi, pobudami in projekti.

Turistično društvo Celje ima zelo aktivno sekcijo mladih članov, ki ima svoj program dela in sodeluje v vseh projektih našega društva.

Več (kulturnih) prireditev v mestnem jedru

Tako se glasi predlog iz raziskave »Skrivnostni kupec«, ki jo je po naročilu Mestne občine Celje opravilo podjetje Zoom Promotion iz Ljubljane. Kar preko dvesto lokalov desetih različnih dejavnosti so njihovi sodelavci obiskali in ocenjevali po različnih elementih in kriterijih. Rezultate točkovanj so predstavili aprila lani v veliki dvorani Narodnega doma. Ob tej priložnosti je Mestna občina Celje tudi podelila trideset priznanj prvim trem v vsaki dejavnosti. Živahna razprava je pokazala, da Celjane še kako zanima bodočnost starega mestnega dela našega mesta. Predlog, da bi sicer različne ponudbe tega dela Celja skupaj tržili, je vreden premisleka vseh zainteresiranih, tudi našega društva. Za naše društvo so na primer zanimivi rezultati ocenjevanja turističnih agencij, kjer so prejeli priznanja Turistična agencija Orel, Dober dan in na prvem mestu Globtour. Ob tem pa nam ni znano, kako uspešne so turistične agencije v Celju pri privabljanju turistov za obisk Celja. V skupini »prodaja hrane in pijače«, ki so jo v raziskavi najslabše ocenili, je prvo mesto dosegla restavracija Puccini. Vprašanje je, kaj je z oceno hotelov, predvsem mestnega hotela in edine mestne kavarne Evropa, kjer so le teden kasneje, 24. aprila, v prepolni kavarni slavili svojo stoletnico.

“V skupini »prodaja hrane in pijače«, ki so jo v raziskavi najslabše ocenili, je prvo mesto dosegla restavracija Puccini. Vprašanje je, kaj je z oceno hotelov, predvsem mestnega hotela in edine mestne kavarne Evropa, kjer so le teden kasneje, 24. aprila, v prepolni kavarni slavili svojo stoletnico.”

V raziskavi so ugotovili, da je za večino obiskovalcev mestnega jedra važno druženje in zabava saj velike nakupe opravljajo v mega marketih na robu mesta, kjer je dovolj brezplačnih parkirišč. V mestnem jedru pa jih primanjkuje, parkirnina je dodatni strošek, ob prekoračitvi časa parkiranja pa si lahko tudi kaznovan. Vsekakor ugotovitve iz raziskave, da bomo privabili v stari del mesta več obiskovalcev z več (kulturnimi) prireditvami, za naše društvo ni kakšno posebno odkritje. V svoji dolgoletni zgodovini je turistično in olepševalno društvo Celje bilo in je še nosilec in pobudnik marsikatere (kulturne) prireditve. Ne volje, le finančne podpore bolj zmanjkuje ...

Celjska kulturna dediščina je bogata

Razbijaška glasba sredi noči ne sodi na grad Bo Celje za vedno zapravelo priložnost, da bi se ponašalo z reprezentativnim kulturnim spomenikom evropskega ranga?

Intervju z univ. prof. dr. Ivanom Stoparjem

Greta Jenček

Ivan Stopar je umetnostni zgodovinar in kastelolog, velik ljubitelj knežjega mesta, v katerem živi. Je avtor številnih knjig, monografij in publikacij, ki niso zanimive zgolj strokovni javnosti. Trenutno piše Kulturno zgodovino Slovenije, velik avtorski projekt, poleg tega pa sodeluje še v osmih drugih projektih.

Lepo mesto: Mesta Celje se držijo številni pridevki: Celje knežje mesto, sejensko mesto, roketno mesto, mesto ob Savinji in drugi. Ob tem se pojavi vprašanje, ali je Celje sploh prepoznavno mesto?

Ivan Stopar: Celje je prepoznavno po več plateh. Ta prepoznavnost izvira iz zgodovine, saj je bilo sedež Celjanov, edine plemiške rodovine na Slovenskem, ki se je povzpela do ranga državnih knezov. Tudi kasneje, ko so Celjski knezi izumrli, je bil v Celju ves čas sedež okrožja. Ob tem pa ga zaznamuje tudi celjska kulturna dediščina, ki ni zanemarljiva. Zagotovo je celjski Stari grad prepoznavni znak Celja. Ne zgolj zaradi povezanosti s to rodovino, ampak zaradi dominantne lege in zaradi mogočnosti. Ne smemo pozabiti, da je bil Celjski grad že pred desetletji ena najbolj znanih in privlačnih turističnih točk v Sloveniji. Pred štiridesetimi leti ga je obiskalo tudi do sto tisoč obiskovalcev letno. Po tej plati se lahko z njim primerja le še Predjamski grad.

Lepo mesto: Danes je teh obiskovalcev letno krepko manj, kljub temu, da ima zdaj zaradi obnavljanja lepšo podobo.

Ivan Stopar: O tem gradu je mogoče marsikaj povedati. Njegov izjemen pomen v primerjavi z drugimi gradovi na Slovenskem dokazuje že to, da je eden redkih, ki so jih pričeli načrtno obnavljati že pred skoraj poldrugim stoletjem, v drugi polovici devetnajstega stoletja. Način, kako so se tega lotili, je bil z današnjimi očmi gledano morda nekoliko sporen, po drugi strani pa gre takratnim prizadevanjem zahvala, da je Celjski grad vsaj kot razvalina vendarle preživel in se je bilo njegove obnove po drugi svetovni vojni mogoče lotiti na strokovno bolj utemeljen način. K temu je veliko prispevala stroka, saj so prav v zadnjem desetletju prišla na dan spoznanja, ki kažejo grad in njegov razvoj v popolnoma drugačni luči, kot smo še do nedavno domnevali. Pokazalo se je namreč, da grad ni iz enega liva. Njegov zametek je v tistem delu, ki ga danes označujemo kot grajsko jedro tik nad pečino v zahodnem delu zasnove. Tu so Vovburški grofje s Koroškega že v drugi polovici 12. stoletja postavili grad, ki je obsegal samo palacij (stanovanjsko stavbo), in pa z obzidjem zavarovano notranje dvorišče. Na vzhodni strani, kjer se je grad oziral proti hrbtu gorskega grebena, je bilo njegovo obzidje nekoliko močnejše in posebej zavarovano z zunanjimi obrambnimi hodniki, ki so sovražniku oteževali do grajskih zidov. Na grajskem dvorišču je bila seveda tudi cisterna, kamor se je po žlebovih natekala deževnica in je prebivalcem zagotavljala dokaj redno preskrbo z vodo, tudi v primerih, da bi bil grad oblegan.

Po drugi strani pa prvotni grad ni imel niti grajskega jarka, ki bi oteževal dostop do njega. Tega je dobil šele pozneje, ko so ga v naslednjih obdobjih zaradi vedno večjih potreb večali in širili vzdolž grebena. Utrjevali so ga z vedno novimi obroči obzidij, v obzidje pa so vključili tudi tako imenovani Friderikov stolp. Ta stolp je sprva stal povsem samostojno in je predstavljal glavno utrdbo v sklopu grajskega sistema. Grad je imel največji obseg sredi 16. stoletja. Takrat je bil opasan s tremi obzidnimi obroči, ki so ob preteči turški nevarnosti bolj kot grajskim gospodom nudili varno zavetje predvsem okoliškim prebivalcem, saj se je grajska gospoda okoli leta 1400 preselila v svoj dvorec na robu srednjeveškega mesta danes ga poznamo pod imenom knežji dvorec.

Lepo mesto: Da bi grad oživili, potekajo na gradu najrazličnejše prireditve. Se vam zdi njihova narava primerna veličastnosti zgodovinskega spomenika?

Ivan Stopar: Grad je danes še vedno v prvi vrsti turistična postojanka, vendar se na njem odvijajo najrazličnejše dejavnosti in kulturne prireditve. Pri tem seveda velja, da so vsi prireditelji vselej vezani na nekaj omejitev, ki jih postavljata narava in značaj tega spomenika, saj so možnosti na takšnih stavbah prav zaradi njihove specifičnosti omejene. Če se ozremo naokrog po tujini, lahko opazimo, da so razvaline vselej v prvi vrsti spomeniki, ki naj privabijo ljudi s svojo pričevalnostjo in skoraj vedno tudi z izjemnim razgledom. Poskrbijo pa tudi, da so z usposobljenimi vodniki tudi primerno popularizirane, saj lahko samo ti posredujejo obiskovalcem tisto vednost, ki je za polno doživljanje spomenika potrebno. Obenem pa na teh gradovih že skoraj povsod če so le dostopni pripravljajo različne poletne prireditve, nastope gledaliških skupin in podobno. Zelo pogosto pa na razvalini ali v bližini uredijo tudi manjša gostišča. Tu si obiskovalec lahko odpočije in se preda obujanju spomina. Tukaj pa

vendarle gre za občutljivost, kajti prav vse pa na takšen grad kot je celjski res ne sodi. Vsak kulturni spomenik po svoji naravi terja spoštljiv odnos. Ta pa se ne kaže s kakšno ceneno razbijaško glasbo, z nočnim razgrajanjem po razvalini in podobnim. Navsezadnje tudi v drugih hramih umetnosti, kot so muzej, galerija ali gledališče, ne samo da niso zaželeni, pač pa tudi niso dopustne.

Lepo mesto: Kaže, da imamo v Celju težave s presojo, kakšne dejavnosti sodijo v določene historične zgradbe. Spomnimo se le prerekanj izpred nekaj let o tem, kaj bo našlo svoj prostor v knežjem dvorcu. Ali pa na primer dejavnost v rimski krstilnici...

Ivan Stopar: Pri rimski krstilnici je položaj specifičen, saj se je znašla tako rekoč sredi strnjenegega mestnega jedra. Skoraj nemogoče je ustvariti neko okolje, ki i tej izjemni arheološki najdbi dalo primeren poudarek. Kakor je ta najdba imenitna, pa ji vendar manjka kontekst. Tako je hočeš-nočeš bolj ali manj prepuščeno ljudem, ki so v njeni bližini, da se ukvarjajo z dejavnostmi, ki z značajem tega spomenika res niso uglasene. Na koncu se vse skupaj konča pri tenkočutnosti in posluhu za neke kulturne vrednote ljudi, ki so v njeni bližini, s kakršno koli pravno regulativo pa je težko doseči spremembe. Tudi tu se kaže tisto, čemur preprosto rečemo kulturna zavest, ta pa se ne kaže le v odnosu do posameznih spomenikov, pač pa tudi do okolja, v katerem se gibljemo. Naj ob tem ne bo odveč, če se ob tem spomnimo na podobo mestnega parka ob sobotnih jutrih.

med obnovo se je izluščil nepričakovan gotski lok, ki ponovno priča o visoki stavbarski kvaliteti knežjega dvora

žal je eden od rezultatov prenove tudi povsem zgrešen jugozahodni stolp

količina kamnoseško obdelanega kamna naznanjuje pomembno gradnjo in premožnega naročnika

med njimi so tudi takšni biseri

Lepo mesto: Začela so se tudi dela za obnovo knežjega dvorca. Ste zadovoljni z njihovim potekom?

Ivan Stopar: S spodnjim gradom so bile od vsega začetka težave. Od takrat, ko ga je še v času nekdanje Jugoslavije kot vojašnico zapustila jugoslovanska vojska, je bil to problem, o katerem je tekla beseda na vseh mogočih posvetih. Stavba sama pri prvih raziskavah ni pokazala nobenih arhitekturnih značilnosti iz časa svojega nastanka. In šele, ko se je z njenega podstrešja spustilo nekaj celjskih alpinistov, so prišle na dan prvine, ki so vse od kraja presenetile. Te in nadaljnje raziskave so pokazale, da se pod pustimi stenami nekdanje vojašnice skriva množica prvin, ki omogočajo vsaj delno rekonstrukcij prvotne grajske zasnove. Tako smo se prvič na Slovenskem srečali za srednjeveško profano arhitekturo najvišjega ranga, kakršne doslej pri nas nismo poznali, saj se je ta mestna palača Celjskih lahko po svoji imenitnosti merila z imenitnostjo knežjih dvorcev kjer koli po Evropi. Žal pa se je tudi tu zgodilo to, kar se pri nas praviloma dogaja z vsemi spomeniki. Lotevamo se njihove obnove, pripravljamo načrte, pri tem pa nikoli ni denarja, ki bi bil neogibno potreben, da bi stavbo temeljito z vseh strani raziskali. Tako se je tudi pri knežjem dvorcu zgodilo, da smo temeljito obnovili njen novejši vzhodni trakt, šele ko je bil ta pozidan, pa so arheološke raziskave pokazale, da so pod pohodnim nivojem še ohranjeni temeljni zidovi srednjeveških grajskih zasnov. V takem položaju je potem potrebno prezentacijska dela prilagajati nekim danostim, ki nimajo s historično pričevalnostjo spomenika nobenega opravka, konzervatorji pa imajo pri svojih prezentacijskih delih nehoti bolj zvezane roke, kot bi jih imeli sicer. Tudi na knežjem dvorcu bomo imeli zaradi tega v najboljšem primeru bolj ali manj posrečeno kombinacijo korektno prezentiranih srednjeveških prvin ali sestavin in dokaj nepovedne sodobnejše utilitarne arhitekture.

Celje smo v zadnjem času poimenovali knežje mesto. Na nas je, da ta častni naziv s spoštljivim odnosom do imenitne arhitekture knežjega dvorca upravičimo ali pa za vselej zapravimo priložnost, da se bo Celje ponašalo z reprezentativnim kulturnim spomenikom evropskega ranga.

dr. Ivan Stopar

Vesna Vidovič

Pod zvezdami Celjanov 2004

Bila je čudovita, sončna, zadnja avgustovska sobota. Čeprav smo priprave na prireditev začeli že v marcu, smo ta teden krepko garali. Šivali smo kostume, vitezi so vadili svoje nastope in klepali oklepe, postaviti je bilo treba vso sceno s srednjeveško krčmo vred, za nameček pa je bilo treba skrbeti še za nujno promocijo prireditve.

Pa smo uspeli. Pod streho smo spravili največjo prireditev celjskega poletja, ki je bila v medijih ocenjena kot zelo kakovostna, obiskovalci pa so uživali ob pestrem programu.

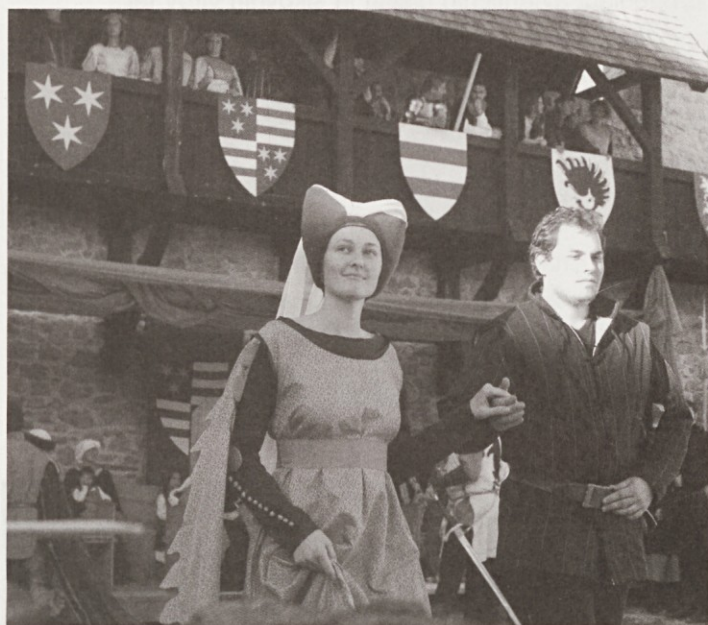
Poleg domačih, članov našega društva, združenih v skupini Celjani, ki nas je bilo največ in smo nastopili v vlogah vitezov, grajske gospode, kmetov, berača, krčmarja, biriča in moderatorja Herolda, so nastopili še člani KUD-a Alma Karlin in impro skupine »Svije s Savije« ter KUD Chiaranzana. Med nastopajočimi gosti iz Slovenije so bili Vitezi Divje Loke, ŠKUD Orfej iz Vrhnike kot lokostrelci, Mojca Rakipov (trebušna plesalka) ter bruhalca ognja Marjan in Veronika iz Ljubljane. Glasbena skupina Remdih iz Češke je poskrbela za živahno srednjeveško glasbo, ki so jo izvajali na izvirnih instrumentih, Žorž, internacionalni žongler iz Češke, pa se je s svojim nastopom verjetno najbolj vtisnil v spomin obiskovalcev.

Velik del programa smo izvedli v sodelovanju s Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Celje. Njeni dijaki so pod vodstvom mentorjev izvedli animacijske delavnice za otroke s pripovedovalnico srednjeveških legend in zgodb ter pripravili pestro ponudbo srednjeveških jedi in pijač. Tako smo letos poleg srednjeveškega pečenega vola in zeljnih krpic lahko med drugim pokusili še medene kroglice, koprivno juho in jajca na več načinov.

Letošnja srednjeveška tržnica je bila v primerjavi s prejšnjimi bolj kakovostna in tudi zanimivejša. Pri organizaciji in njeni postavitvi smo sodelovali z Etnogalerijo iz Celja ter k sodelovanju povabili le ozek izbor slovenskih obrtnikov, npr. izdelovalca usnja, zeliščarja, lončarja, kovača, pisarja, tkalca, rezbarja, medičarja in druge. Pri srednjeveški tržnici je bistvena predstavitev obrti in manj prodaja izdelkov, predvsem pa je nujna zaradi boljše predstave življenja v srednjem veku. Prav zato smo tržnico opremili z novimi, bolj zanimivimi stojnicami.

Vsekakor je bilo potrebno na koncu sceno tudi pospraviti, zbrati vtise in številke ter narediti statistiko. Vseh nastopajočih je bilo 116, od tega kar 47 Celjanov in 8 oseb nepogrešljive tehnične ekipe. Zahvaljujemo pa se tudi PGD Gaberje za vso pomoč. Družba Sintal d.o.o. iz Celja je vzorno skrbela za red na zaporah ceste in na prizorišču, vozniki Izletnika Celje d.d. so svoje delo opravili odlično, medicinska ekipa pa, hvala bogu, ni imela nobenega dela. Zavod za turizem Celeia je izvajal turistična vodstva za obiskovalce ter med obiskovalci pozdravil tudi turškega in jordanskega veleposlanika.

Letos je prireditev obiskalo le 1500 ljudi, ki pa so prizorišče Starega gradu zapuščali vidno navdušeni in z obljubo, da se naslednje leto spet vidimo.

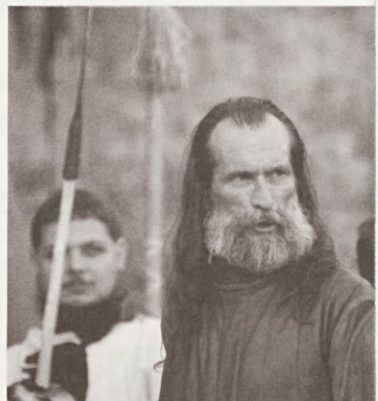
*sprevod celjske
grajske gospode*

*Letos smo poleg
srednjeveškega
pečenega vola in
zeljnih krpic lahko
med drugim pokusili
še medene kroglice,
koprivno juho in jajca
na več načinov.*

*Glasbena skupina
Remdih iz Češke je
poskrbela za živahno
srednjeveško glasbo,
ki so jo izvajali na
izvirnih inštrumentih.*

*vitezi srednjeveške
skupine Celjani so
se izkazali v bojih*

Srednjeveška skupina Celjani

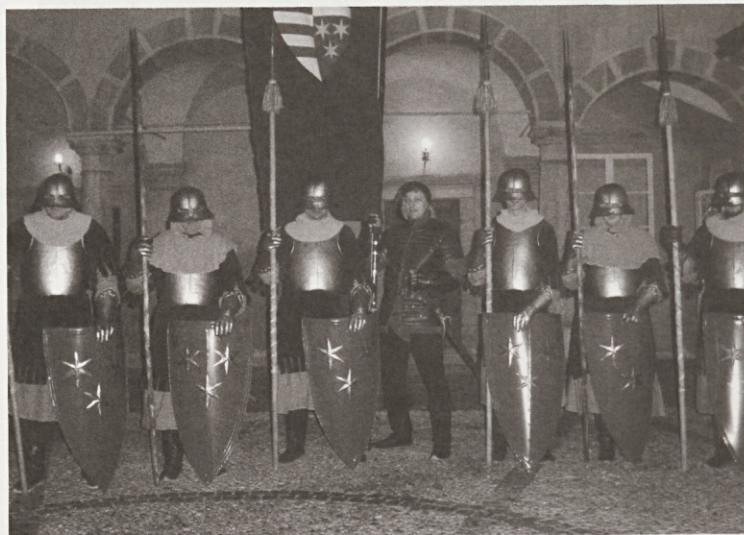
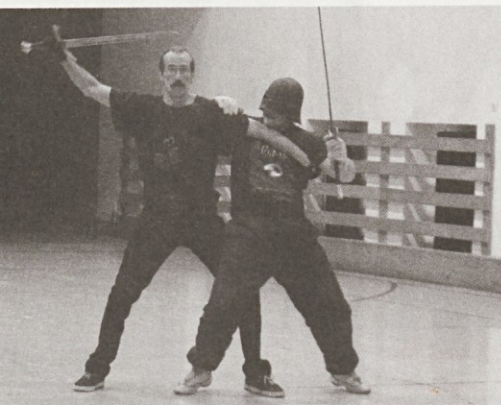
- za nami je uspešno leto

Matija Golner

Srednjeveška skupina Celjani je od svoje ustanovitve leta 2002 do danes neprestano skrbela za rast tako po številu članov kot kvalitetno. Ta prizadevanja so v letu 2004 pokazala prve rezultate. V slovenskem prostoru predstavljajo »Celjani« eno vodilnih skupin, ki v svojo dejavnost vpleta stroko in rekonstrukcije različnih srednjeveških vsebin. Delavnice kot sta kostumografska delavnica in mečevalska šola delujeta na podlagi avtentičnih pisnih in slikovnih virov ter iskustveno, saj je zaradi časovne distance in izgubljenih tehnik in metod potrebno nekatere ponovno dognati. Tu se srečujemo s prvimi zametki eksperimentalne arheologije, ki je vsekakor širši cilj in smoter delovanja skupine.

V letu 2004 je skupina »Celjani« sodelovala na trinajstih prireditvah. Naj izpozostavim najpomembnejše. 15. januarja: nastop v okviru evropskega rokometnega prvenstva v Celju, 15. marca: Nastop ob otvoritvi razstave Cesarica Barbara v Celju, 30. maja: Srednjeveški dan v Slovenj Gradcu, 3.-9. julija: »Povijestni sajam« v Dubrovniku, 21. avgusta: Srednjeveški dan ob 600. letnici Pilštanja, 28. avgusta: Pod zvezdami Celjanov 7. srednjeveški dan na Starem gradu Celje, 16. oktobra: Elektrijska slovenskih srednjih šol v Umagu.

*nastop v okviru evropskega
rokometnega prvenstva v Celju*

*mečevalska šola
in viteške debate*

Program dela za leto 2005 predvideva 10 do 12 nastopov, večji bo poudarek na kvaliteti nastopov in prireditvev. Prav tako se bo nadaljevalo delo v delavnicah (kostumografska, mečevanje), okrepilo se bosodelovanje s stroko. Za potrebe opreme in izdelave scene se pripravlja mizarska delavnica. Za izobraževanje članov skupine in zainteresirane javnosti bomo organizirali predavanji slovenskih strokovnjakov na določeno izbrano temo v okviru srednjeveških študij. Prav tako bomo organizirali razstave kostumov kostumografske delavnice.

Ta potrebe promocije skupine in društva bomo izdelali promocijski material skupine in prenovili in dopolnili internetne strani.

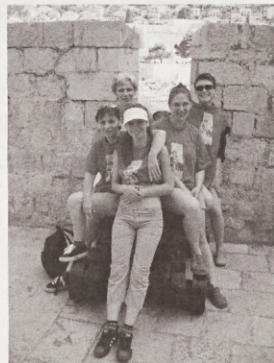
Družabno življenje skupine bomo popestrili z ekskurzijama v Gradec ter na Slovaško.

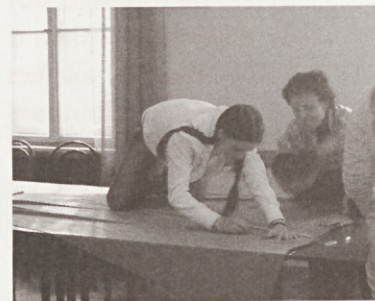
srednjeveški dan v
Slovenj Gradcu

»Povijestni sajam«
v Dubrovniku

Dubrovnik
In Celjani

utrinki s kostumografske
delavnice

novoletna zabava na GD
Gaberje

Matija Golner

Pismo o nameri

Nosilca programa

Turistično društvo Celje, Krekov trg 4, 3000 Celje

Zavod za turizem Celeia Celje, Trg Celjskih knezov 9, 3000 Celje

in **partnerji** (navedeni spodaj) predlagamo in podpisujemo

P I S M O O N A M E R I

ZA OBLIKOVANJE IN IZVEDBO CELOSTNIH PROGRAMSKIH REŠITEV ZA REVITALIZACIJO STAREGA GRADU CELJE,

na podlagi programskih smernic, ki sta jih izoblikovala nosilca programa.

Te so:

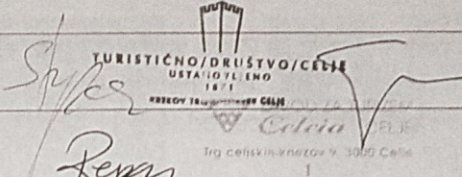
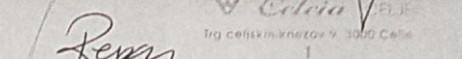
- stalna prisotnost turističnih delavcev v obliki turistično-informacijskega centra z vodniško službo
- gostinska ponudba v prostoru, ki je tudi v preteklosti služil namenom restavracije
- prisotnost animacijskih skupin, ki bodo skrbele za animacijski program in za podajanje srednjeveške zgodovine ob prireditvah in v določenih terminih
- delovanje obrtnih delavnic, kot so: orožarska, usnjarska, krojaška, lončarska, mizarska, kovaška, kulinarična, glasbena, plesna in druge delavnice, ki bi izdelovale originalne spominke s Starega gradu in prirejale tečaje za zainteresirane
- koordinacija in organizacija prireditev: prirejanje koncertov, prireditev s srednjeveško vsebino, porok, prikazov obrti, kulinarike in ostalih prireditev
- s partnerji bomo organizirali predavanja, simpozije in šudijske programe. V sodelovanju s stroko se bomo lotili eksperimentalne arheologije.
- sodelovanje na razpisih, na katerih bomo kandidirali za sredstva na podlagi skupnih projektov

Ker je delovanje Turističnega društva Celje in Zavoda za turizem Celeia Celje bilo tudi v preteklosti v največji meri navezano na oživljanje in obnovo Starega gradu, nismo imeli težav pri sestavi primernega programa, ki bi v danem okolju gradu pomenil kvalitetni preskok od naključnih nepovezanih dejavnosti, ki se trenutno nahajajo na gradu, k celemu sklopu dejavnosti, ki imajo skupno vizijo in jasno določen cilj. V ta namen se nosilci programa povezujemo z institucijami in posamezniki, ki so in bi lahko bili prisotni pri oblikovanju kvalitetnih vsebin na Starem gradu. Z navedenimi organizacijami in drugimi smo pripravili pismo o nameri s programom oživitve Starega gradu.

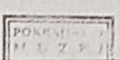
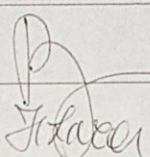
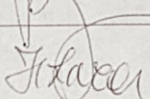
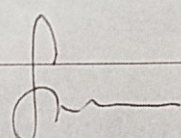
Stari grad Celje lahko samo s sinergijo naštetih organizacij in njihovih skupnih in usklajenih programov postane v širšem prostoru prepoznaven turistični produkt, ki bo zadovoljeval še tako zahtevne turiste, obiskovalce kulturnih in drugih prireditev, študente in raziskovalce. Predvsem pa naj postane kraj druženja, iskustvenega učenja in kvalitetnega preživljanja prostega časa.

Celje, 20.02.2004

NOSILCA PROGRAMA

Turistično društvo Celje	 TURISTIČNO DRUŠTVO/CELJE USTANOVLJENO 1871 Krajci turizma v Celju
Zavod za turizem Celje	 Celje Trg celjskih zvez 4, 3000 Celje 1

PARTNERJI

Mestna občina Celje	
Pokrajinski muzej Celje	
Center za srednjeveške študije Celje	 FILOZOFSKA FAKULTETA UNIVERZE V LJUBLJANI Oddelk za arheologijo Center za srednjeveške in novoveške študije Izpostava Celje • 3000 CELJE, Mariborska 2, Tel: 063 485 244
Filozofska fakulteta	
Ministrstvo za kulturo	
Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije	
Območna enota Celje	
Osrednja knjižnica Celje	
Zgodovinski arhiv Celje	
Zavod za kulturne prireditve Celje	
Slovenska turistična organizacija	
Turistična zveza Slovenije	
dr. Ivan Stopar	
Janja Romih, MS MOC, svetnica	

Kot partnerji so pismo o nameri podpisale vse celjske kulturne institucije. Podpis Mestne občine Celje pa še čakamo.

Muzej novejšje zgodovine Celje

Vesna Vidovič

Že 35. podelitev Zlate vrtnice

utrinki s cvetlične tržnice

Zaključna prireditev akcije Zlata vrtnica in metla 2004 je bila 1. decembra 2004, ob 18.00 uri v Glasbeni šoli Celje. Na prireditvi smo podelili skupno 60 priznanj za lepo urejeno okolje, vrt in cvetlice, od tega je bilo 11 bronastih, eno srebrno in eno zlato priznanje.

Zlato vrtnico 2004 je prejela družina Avžner za lepo urejeno hišo in okolico na Ljubečni, Metlo 2004 pa je prejela kmetija Andreja Piška v Medlogu.

Našemu vabilu k sodelovanju pri akciji Zlata vrtnica in metla 2004 se je letos odzvalo kar 17 celjskih lokalnih skupnosti, manjkali sta le mestna četrt Teharje in krajevna skupnost Škofja vas. Komisija za okolje pri turističnem društvu Celje (Vesna Vidovič, vodja Komisije, Božo Pungaršek, Matija Golner, Vlado Vodeb, člani TD Celje, Polona Bornšek, Vrtnarstvo Celje, Stefanija Kos, Vrtnarska šola Celje, Alenka Auguštin, projektna pisarna Celje, zdravo mesto, Jaglenka Leban, Hortikulturno društvo Celje) je do konca oktobra 2004 prejela pravilno izpolnjeno razpisno dokumentacijo akcije, ki jo je pregledala in obravnavala v novembru.

Med predlogi sta bila kar dva kandidata za podelitev Metle 2004: kmetija Andreja Piška v Medlogu in objekt nekdanjega zdravstvenega doma Cinkarne Celje v Gaberjih, ni pa bilo podanega nobenega predloga za podelitev Zlate vrtnice 2004. Zato se je Komisija za okolje TDC na osnovi pregleda arhiva akcije in ogleda na terenu odločila, da najvišje priznanje za urejeno okolje v letu 2004 podeli družini Avžner za lepo urejeno okolico in hišo na Ljubečni.

Komisija za okolje TDC je odločila, da Metlo 2004 podeli gospodu Andreju Pišku za neurejeno okolico kmetije v Medlogu z naslednjo obrazložitvijo:

Kmetija se nahaja v neposredni bližini novega priključka na avtocesto Celje-Zahod in je kljub protihrupnemu nasipu dobro vidna. Zaradi na novo povzročene izpostavljenosti ob pomembni prometni povezavi kmetija predstavlja odsev dobrodošlice v Celje, ki ga letno obišče vse več poslovnih partnerjev in turistov.

Program prireditve so popestrili dijaki celjske glasbene šole, za kar se jih zahvaljujemo.

Z akcijo Zlata vrtnica in metla bomo nadaljevali tudi v letu 2005.

Občni zbor 2003

med sejo občnega zbora in ob
podelitvi listine g. Ludviku
Rebeušku

Turistično društvo Celje je na svojem rednem občnem zboru podelilo
dolgoletnemu članu društva in upravnega odbora
Ludviku Rebeušku naziv častnega člana Turističnega društva Celje.

častna člana društva: g. Kukovec
in g. Rebeušek, med njima
predsednik g. Stopar

v sproščenem pogovoru s
članicami društva

Arheološka izkopavanja na Mariborski cesti v Celju

Na trasi obnove Mariborske ceste v Celju so več mesecev potekala gradbena dela v zvezi z razširitvijo cestišča med Kidričevo in Levstikovo ulico ter izgradnjo cestnega podvoza pod Savinjsko železnico. Ob nadzoru gradbenih del in s kasnejšimi poskusnimi izkopi so sodelavci celjske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine nepričakovano odkrili razsežne rimske stavbne ostaline. Gradbena dela so bila zato v mesecu juliju 2003 ustavljena, stekli pa so upravni postopki in tehnične priprave za izvedbo zavarovalnih arheoloških izkopavanj.

Od 1. septembra 2003 so potekale obsežne arheološke raziskave, ki jih je izvajala celjska enota ZVKDS s številnimi zunanjimi sodelavci. Izkopno polje je v skupni površini merilo cca 4200 m². Terenske in preliminarne kabinetne raziskave, ki so še v teku, obsegajo beleženje in analizo arheološke in geološke stratigrafije, opredelitve keramičnih, kovinskih in steklenih najdb, opredelitve kostnega gradiva ter izdelavo tridimenzionalnega računalniškega modela najdišča.

Sl. 1: Pogled na severni del najdišča. V nekdanji rečni strugi že potekajo gradbena dela (v ospredju), na severnem bregu kvadratni stavbi obeh svetišč (sredi slike) in ostanki kasnejše stanovanjske arhitekture (zadaj in levo).

Doslej sta bili odkrita dva ključna prostorska dejavnika, ki sta odločilno vplivala na morfologijo in urbanizacijo tega dela rimskega mesta. Gre za antično strugo Savinje, potekala je v smeri severozahod-jugovzhod tik severno od železniškega prehoda in itinerarsko cesto v smeri Petovione, ki je reko prečila preko lesenega mostu. Več kot 200 odkritih lesenih pilotov mostu predstavlja doslej največjo najdbo antičnega lesa v Sloveniji in neprecenljiv vir podatkov za nadaljnje analize, z metodama dendrokronološke in radiokarbonske datacije pa jih bo mogoče tudi natančno časovno umestiti.

Sl. 2: Ostanki lesenih pilotov rimskega mostu. Tloris njihove lege kaže vzorec razporeditve v skupine po tri.

Severno od rečnega korita in ob domnevani mostni glavi na bregu ki žal leži že izven izkopnega polja so bili odkriti ostanki dveh svetišč galo-rimskega tipa, ki kažeta več faz stavbnega razvoja. Gre za zgradbi s centralno stavbo (*cella*), obdani z obodnimi zidovi, ki verjetno zamejujeta posvečeni prostor.

V manjšem svetišču, ki je stalo tik ob rečnem bregu, sta bila ugotovljena dva časovno ločena hodna nivoja z najdbami iz druge četrtine oz. s polovice 1. stoletja. V mlajši tlak je bil vdolan tudi podstavek za žrtvenik, najdbe pa obsegajo večjo količino dragocenega uvoženega keramičnega in steklenega posodja, več oljenk, ogrlico iz steklenih jagod in bronasta novca cesarjev Tiberija (14-37) in Klavdija (41-54).

Sl. 3: Keramično in stekleno posodje na nekdanji hodni površini manjšega svetišča.

Neposredno ob manjšem je stalo še večje svetišče; arhitekturne ostaline kažejo, da so zidani temelji nosili ometano leseno stavbo skoraj kvadratnega tlorisa z obhodno stebriščno lopo. Ruševinskih plasti in drobnih najdb v svetišču skoraj ni bilo, izjemo predstavlja bronast novc, ki ga je v čast Avgustovega vojskovodje Marka V. Agripe (63 pr.n. št.-12 n.št.) koval cesar Kaligula (37-41). Po trenutni delovni hipotezi je bilo svetišče že pred koncem 1. stoletja sistematično demontirano, prostor pa nasut z enotnim tamponom, v katerega je bil vkopan mlajši stanovanjski objekt.

Ob koncu 1. stoletja se je na obeh bregovih reke razvila sklenjena obcestna pozidava. Po drobnih najdbah in arhitekturnih ostalinah sodeč, gre severno od rečne struge za bivalne objekte, ki so bili uničeni pred koncem in 2. stoletja. Stene nekaterih prostorov so bile poslikane, spet drugi pa so bili opremljeni pečmi ali hipokavstom, rimskim sistemom talnega in stenskega ogrevanja.

Sl. 4: Tlorisna fotografija obeh svetlišč z obodnimi zidovi. Zgoraj rečna struga, spodaj desno ostanki hipokavsta mlajše gradbene faze.

Sl. 5: Virtualna rekonstrukcija hipokavsta, odkritega v rimskem stanovanjskem objektu. Opečni stebrički so nosili oboke, na katerih je počival tlak prostora.

Zidane strukture na južnem bregu še niso popolnoma raziskane, po drobnih najdbah sodeč pa je bila v enem od objektov metalurška delavnica. Manjši arheološki izkop v parku ob cerkvi sv. Maksimilijana je pokazal, da je tudi tu stala zgodnjerimska stanovanjska stavba. Izza polovice 3. stoletja se je na ruševinah propadlih stavb širilo skeletno grobišče. Najdbe iz 52 doslej izkopanih grobov gre za novce in nakit ter keramične in steklene posode kažejo na trajanje grobišča vsaj v drugo polovico 4. stoletja.

Pred prvo polovico 4. stoletja je prišlo do premika rečne struge na linijo Levstikove ulice, kjer je tekla tik pod poznorimskim mestnim obzidjem. Tu so bili v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja odkriti ostanki rečnega пристanišča in mostu z južno mostno glavo. Kot kažejo raziskave poznorimskega grobišča ob dan.

Aškerčevi ulici, se je reka pred koncem 6. stoletja premaknila v strugo, po kateri teče še danes.

Sl. 6: Poznorimski skeletni grob. Pokojniku je bila ob glavo položena steklenica.

Sl. 7: Izjemno dobro ohranjen bronast sestercesesarja Trajana (98-117).

Pomen zadnjih arheoloških raziskav za poznavanje topografije in razvojnih faz rimskega mesta je izjemen. Ovržena je dosedanja hipoteza, ki je severno mejo poselitve postavljala na linijo poznorimskega obzidja ob Levstikovi ulici, severno od rečne struge pa iskala obsežno rimsko grobišče. Pokazalo se je, da je bil obseg zgodnjerimskega mesta mnogo večji njegove severne meje pravzaprav še vedno ne poznamo in da je v najzgodnejši fazi izgradnje mesta obstajalo več poselitvenih centrov.

V hiši mojega očeta je veliko bivališč... (O porušenih celjskih cerkvah)

Bojan Cvelfar

Razstava je posvečena štirim izginulim krščanskim svetiščem, ki so še na predvečer druge svetovne vojne krasila veduto mesta ob Savinji. Vse štiri so doživele podobno usodo: ali so jih sesuli v prah, ali pa temeljito prezidali.

Prvo, pravoslavno cerkev, je nemški okupator podminiral že aprila 1941. Ker je bila cerkev železobetonska, se je podiranju kar močno upirala, po ustnih virih pa se je prav zato Celje takrat kar konkretno treslo. Cerkev, posvečena sv. Savi, je stala v parku na današnjem Gledališkem trgu in je bila postavljena v letu 1932 za potrebe številnih pravoslavnih vernikov. Po I. svetovni vojni se je namreč v Celje priselilo veliko srbskih uradnikov in vojaških oseb, ki so nadomestili dotedanje avstrijske. Število pravoslavnih prebivalcev mesta ob Savinji je tako zelo naraslo. Novo cerkev, v kateri so svoje mesto našle tudi ikone priznanega srbskega umetnika Uroša Predića, je posvetil tedanji patriarh srbske pravoslavne cerkve Varnava.

Prvo, pravoslavno cerkev, je nemški okupator podminiral že aprila 1941.

Druga je žalostno usodo doživela cerkva sv. Andreja.

Druga je žalostno usodo doživela cerkva sv. Andreja, na mestu katere danes stoji stanovanjski objekt na zahodni strani Aškerčeve ulice (med stavbo nekdanje Agrotehnike in parkiriščem). Cerkva sv. Andreja naj bi bila nekdanja kapela v domnevnem dvorcu Celjskih grofov, ki naj bi stal na tem mestu zunaj obzidja. Najprej so jo seveda uporabljali katoliki, nato je bila opuščena - v njej je bilo nekaj časa celo skladišče smodnika - dokler je ni leta 1854 odkupila celjska podružnica ljubljanske evangeličanske občine in jo preuredila za svoje potrebe. Na jugovzhodni strani cerkvice so prizidali še župnišče, ki so ga leta 1884 še razširili in polepšali. Stavba, res nekoliko spremenjena, še danes stoji. Po letu 1904, ko so evangeličani svoje obrede preselili v novozgrajeno Kristusovo cerkev na Otoku, nikoli več ni služila v verske namene. V njej so spet našla mesto razna skladišča, tudi piva, vse dokler je niso leta 1957 dokončno dovolili prezidati v stanovanjsko poslopje.

Tretja, cerkev sv. Duha, ki je stala ob nekdanjem toku Koprivnice, se je v prah spremenila leta 1962. Umakniti se je morala gradnji hotela Celeia (danes Štorman), na njenem mestu pa danes stojijo poslovni prostori Elektra Celje. Ta je bila sprva, za časa Celjskih grofov, špitalska cerkev, v 17. stoletju pa je bila temeljito predelana, vse do osemdesetih let 19. stoletja pa jo je obdajalo ograjeno pokopališče. Po drugi svetovni vojni je bila opuščena, nekaj časa je služila tudi kot skladiščni prostor. Vendar pa je konec osemdesetih let prejšnjega stoletja le dobila svojo naslednico cerkev sv. Duha v Novi vasi, ki simbolično, prav tako stoji ob Koprivnici.

Tretja, cerkev sv. Duha, ki je stala ob nekdanjem toku Koprivnice, se je v prah spremenila leta 1962.

Kot zadnjo so julija 1964 porušili evangeličansko Kristusovo cerkev na Otoku, ki je stala na mestu današnjega otroškega igrišča vrtca pri I. gimnaziji. Slavna posvetitev je bila opravljena leta 1904. Zgrajena je bila v neogotskem stilu iz vidne, rdeče opeke in je kot taka imela namen okrepiti nemški videz mesta. Člani celjske evangeličanske občine so namreč v tistem času bili skoraj izključno priseljenci iz švicarskega in nemškega protestantskega prostora, na prelomu iz 19. v 20. stoletje pa je zabeleženo tudi kar nekaj prestopov nemških skrajnih nacionalistov iz katolištva v evangeličanstvo. Po prvi, še bolj pa po drugi svetovni vojni, je cerkev postajala vse bolj prazna, nekaj časa pred njenim žalostnim koncem pa so jo uporabljali tudi starokatoliki.

Kot zadnjo so julija 1964 porušili evangeličansko Kristusovo cerkev na Otoku, ki je stala na mestu današnjega otroškega igrišča vrtca pri I. gimnaziji.

Vse štiri danes živijo le še v spominih starejše generacije, na fotografijah, načrtih in v pisnih dokumentih. Od devetih krščanskih cerkva v tridesetih letih 20. stoletja jih ima danes Celje le še šest, s tem da protestanti nimajo svetišča za opravljanje bogoslužja, pravoslavni verniki našega mesta pa v ta namen uporabljajo katoliško cerkev sv. Maksimiljana.

Med okupacijo, revolucijo in demokracijo

Janko Germadnik

Celjski sekretarji, predsedniki in župani od leta 1941 do danes

I. V ZNAMENJU SPREMEMB

Zgodovina oblastnih struktur na Celjskem od leta 1941 do danes je izrazito večplastno vprašanje. To obdobje zaznamujejo namreč tri državne tvorbe, ki ne pomenijo medsebojnega nadgrajevanja in organske notranje rasti. Vsaka je glede na prejšnjo predstavljala totalno spremembo. Vsaka je v funkciji drugačne državniške vizije skušala preobraziti celoten organizem družbe - od javne do zasebne ravni. Zato je vsaka v funkciji preobrazbe vzpostavljala svoje organizacijske strukture javnega življenja in zato so se neprestano spreminjali nazivi in obsegi upravnopolitičnih enot, struktura organov oblasti in skozi to njihove pristojnosti. Posledično seveda tudi predstojnikov, ki so se glede na obdobja in organiziranost imenovali sekretarji in predsedniki odborov, predsedniki skupščin in župani.

Nemška okupacijska oblast je 14. 4. 1941 sicer razpustila občinske odbore, izvoljene še v stari Jugoslaviji, s tem je tudi ugasnila funkcija zadnjemu od celjskih medvojnih županov dr. Alojziju Voršiču, vendar razen kadrovskih vsaj na občinski ravni ni uvedla bistvenih sprememb. Celjska občina je delovala kot del celjskega okupacijskega okrožja, enega od petih, ki jih je okupacijska oblast na Spodnjem Štajerskem uvedla po ukinitvi starojugoslovanskih okrajev. Tudi nazivna funkcija župana je okupacijskemu županu ostala, seveda pa so se zaradi posebnih razmer delno spremenile njegove pristojnosti.

Že septembra 1944 je bil v ilegali ustanovljen Okrajni odbor OF Celje - mesto, njegov sekretar pa je ob osvoboditvi mesta 9. maja 1945 predstavljal najvišjo oblastno funkcijo. Okraj Celje - mesto je funkcioniral kot eden od prvotno 15 okrajev (število okrajev se je spreminjalo), ki so tvorili celjsko okrožje (okrožja so delovala do leta 1947, ko jih je Zakon o spremembah zakona o upravni ureditvi LRS ukinil).

Odbori OF so kot organi oblasti delali do 12. 8. 1945, ko so jih zamenjali narodnoosvobodilni odbori (NOO). Februarja 1946 se Okrajni narodnoosvobodilni odbor Celje - mesto preimenoval v Okrajni ljudski odbor Celje - mesto (OLO), kmalu se je imenoval tudi Mestni ljudski odbor Celje (MLO). Okrajni ljudski odbor, kasneje Mestni ljudski odbor je predstavljal najvišji organ oblasti v okraju Celje - mesto. Tvorila ga je okrajna oziroma mestna skupščina, ki jo je sestavljalo 55 odbornikov, voljenih za obdobje treh let. Operativni organ skupščine je bil Izvršilni odbor MLO.

Notranja struktura oblastnih organov se je stalno dograjevala in delno menjavala, do večjih sprememb je prišlo leta 1952, ko je splošni zakon o ljudskih odborih v imenu decentralizacije odpravil izvršilne odbore in uvedel svete državljancev ter odborniške komisije. Mestni ljudski odbor sta odslej sestavljala mestni zbor (40 odbornikov, voljenih za obdobje štirih let) in zbor proizvajalcev (27 odbornikov, voljenih za dve leti).

Leta 1954 sta se združila okraja Celje - mesto in Celje - okolica v upravno enoto, imenovano Okraj Celje. Območje bivšega okraja Celje - mesto je dobilo status mestne občine in prejšnji organ oblasti (MLO) se je preoblikoval v Ljudski odbor mestne občine Celje (LOMO).

Leta 1955 je bil uveden enotni sistem občin in s tem tudi občinskih ljudskih odborov. To je pomenilo konec tradicionalne delitve na navadne in mestne občine in Celju je ugasnil status, ki ga je imelo kot mestna občina z nekaterimi prilagoditvami vse od leta 1867. Nastale so večje občine ali komune, odbori novih občin pa so začeli z delom 1. 9. 1955 - sedaj imenovani Občinski ljudski odbori (ObLO). Do leta 1957 so bili ti organi enodomni, potem pa je zakonodaja ponovno vzpostavila dvodomni sistem - uvedeni so bili zbori proizvajalcev.

Obstoječa struktura občinske oblasti je delovala do sprejetja ustave leta 1963. Le-ta je v svojem 54. členu določila, da morajo v vseh družbenopolitičnih skupnostih delovati predstavniška telesa skupščine. Na osnovi določil tega člena so bili prejšnji ljudski odbori (ObLO) ukinjeni, oblikovale so se skupščine občin s sveti kot kolegijskimi organi. Občine so spadale k posameznim okrajem, po ukinitvi okrajev z letom 1965 pa so postale občine temeljne družbenopolitične skupnosti.

Nova ustava iz leta 1974 je uvedla delegatski sistem in tri zборе v občinske skupščine, izvršni svet pa je postal enotni izvršilni organ.

Po slovenski ustavi iz leta 1991 je prišlo do razmejitve državnih pristojnosti od delovnega področja občin. Konec decembra 1993 je bil sprejet zakon o lokalni samoupravi, septembra 1994 delno spremenjen, 3. 10. 1994 pa je bil sprejet zakon o ustanovitvi občin (prvotno 147 občin, kasneje še nekaj novih) in s tem so bile stare velike občine - komune ukinjene. Na prostoru bivše celjske občine so nastale Mestna občina Celje ter občini Vojnik in Štore (kasneje se je iz Vojnika izdvojila še Dobrna). Decembra 1994 so tridomne občinske skupščine z izvršnimi sveti prenehale z delom, nadomestili pa so jih enodomni mestni oziroma občinski sveti. Ponovno se je uvedla tudi klasična funkcija župana.

II. OSEBNOSTI

- **Robert Himmer** (1890 - 1945), župan okupacijske oblasti od 1941 - 1945.
- **Martin Klančičar - Nande** (1903 - 1974), sekretar Okrajnega odbora OF Celje - mesto ob nemški kapitulaciji in partizanskem prevzemu oblasti 8. in 9. maja 1945.
- **Emilija Gabrovec - Lenka** (1915 - 1995), sekretarka Okrajnega odbora OF Celje - mesto od 10. 5. 1945 - 12. 8. 1945.
- **Vladimir Močnik** (1910 - 1984), predsednik Izvršnega odbora Mestnega narodnoosvobodilnega odbora (IO MNOO) oz. Mestnega ljudskega odbora Celje (MLO Celje) od 12. 8. 1945 - 23. 8. 1946.
- **Andrej Svetek** (1897 - 1983), predsednik IO MLO Celje od 1946 - 1948 in predsednik Občinskega ljudskega odbora Celje (ObLO Celje) od 1955 - 1958.
- **Stane Kokalj** (1897 - 1967), predsednik IO MLO od 1948 - 1951.
- **Riko Jerman** (1918 - 1982), predsednik IO MLO Celje od 1951 - 1952 in predsednik MLO Celje od 1952 - 1954.
- **Fedor Gradišnik** (1917 - 1983), predsednik Ljudskega odbora mestne skupščine Celje (LOMO Celje) od 1954 - 1955.
- **Franc Rupret** (1915 - 2001), predsednik ObLO Celje od 1958 - 1962.
- **Jože Jošt** (1912 - 1988), predsednik ObLO Celje od 1962 - 1963.
- **Marjan Učakar** (1921), predsednik Skupščine občine Celje od 1963 - 1966.
- **Zdravko Trogar** (1930), predsednik Skupščine občine Celje od 1966 - 1967.
- **Olga Vrabič** (1916 - 2001), predsednica Skupščine občine Celje od 1967-1971.
- **Dušan Burnik** (1934), predsednik Skupščine občine Celje od 1971 - 1974.
- **Jože Marolt** (1924), predsednik Skupščine občine Celje od 1974 - 1982.
- **Edvard Stepišnik** (1943), predsednik Skupščine občine Celje od 1982 - 1986.
- **Tone Zimšek** (1940), predsednik Skupščine občine Celje od 1986 - 1990.
- **Anton Rojec** (1937), predsednik Skupščine občine Celje od 1990 - 1994.
- **Jože Zimšek** (1944), župan Mestne občine Celje od 1994 - 1998.
- **Bojan Šrot** (1960), župan Mestne občine Celje od 1998 dalje.

Literatura in viri :

Biografije in avtobiografije osebnosti ter družinski arhivi, dani v uporabo domoznanskemu oddelku Osrednje knjižnice Celje za potrebe razstave in Celjskega biografskega leksikona.

Milko Mikola : Razvoj oblasti na območju Celja v obdobju 1945 - 1954, Celjski zbornik, Celje, 1985.

Milko Mikola : Upravnopolitični razvoj celjske občine 1954 - 1963, Celjski zbornik, Celje, 1986.

Milko Mikola : Mestni ljudski odbor Celje, 1945 - 1954, Inventarji 1, ZAC, Celje, 1987.

Janko Orožen : Oris sodobne zgodovine Celja in okolice, 1941 - 1979, Celje, 1980.

Aleksander Žizek : Kratek oris strukture in delovanja Štajerske domovinske zveze na Celjskem v letih 1941 - 1945, Celjski zbornik, Celje, 1993.

Branko Goropevšek : Stoletje v Celju, 1900 - 2000, Ljubljana, 2001.

Korespondenca nemškega župana in zapisniki zaslišanja, Muzej novejšje zgodovine Celje, fasc. 27.

Vodnik po fondih in zbirkah Zgodovinskega arhiva v Celju, ZAC, Celje, 1997.

Živeti v Celju, 1900 - 2000, MNZ, Katalog stalne razstave, Celje, 2000.

Časopisni članki in viri, navedeni ob posameznih leksikonskih geslih.

Rimljani, steklo, glina, kamen

Pokrajinski muzej Celje

V letu 2004 največji muzejski projekt v Sloveniji poteka pod naslovom **Rimljani steklo, glina, kamen**. Trije največji pokrajinski muzeji se predstavljamo s tremi samostojnimi razstavami (Pokrajinski muzej Celje, antično steklo **Odsevi davnine**, Pokrajinski muzej Ptuj, proizvodnja keramike **Med nebom in zemljo**, Pokrajinski muzej Maribor, obdelava marmorja **V Saksanovem svetu**). Projekt je del mednarodne povezave s sosednjo Avstrijo, kjer deželna razstava v tem letu predstavlja zapuščino rimske dobe pod naslovom **Rimljani 2004**. Štajerski muzeji smo v projektu enakovredno vključeni s samostojnimi razstavami, v skupnem katalogu in s katalogom slovenskih razstav. Zaradi mednarodnega sodelovanja je projekt podprlo tudi Ministrstvo za kulturo RS. Vse spremljevalno gradivo je pripravljeno v slovenskem in nemškem jeziku. Za ogled razstav so na voljo skupne vstopnice: za vse razstave v Avstriji in Sloveniji ter skupna vstopnica za tri slovenske razstave. Razstave bodo na ogled od 18. maja 2004 do maja 2005.

POKRAJINSKI MUZEJ CELJE

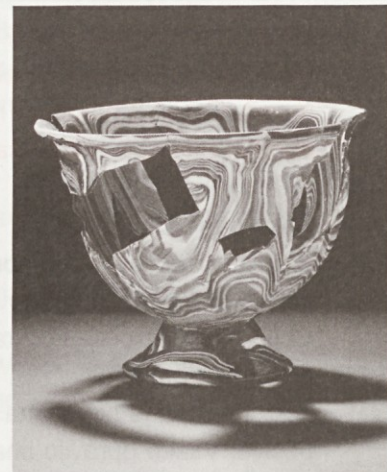
ODSEVI DAVNINE Antično steklo v Sloveniji

Prebivalci rimskega imperija so v svojem vsakdanu uporabljali in izdelovali več steklenega posodja in drobnih predmetov, kot katerakoli civilizacija pred njimi. Najprej so oblikovali dragoceno posodje za mize bogatašev, ki je zaradi sijočih barv in zlatih okrasov jemalo dih; prvi so izdelovali okensko steklo in steklene kocke uporabili za mozaike in okras na pohištvu; ko so odkrili, da je steklo mogoče pihati, ga je kar naenkrat lahko dobil vsak že za bakren novčič; uporabljali so ga za nakit, igralne žetone in za ogledala; iz njega so oblikovali celo vladarske portrete.

Kot **Odsevi davnine** se iz muzejskih zbirk po Sloveniji bleščijo izdelki, iz katerih lahko razberemo vse bogastvo in raznolikost rimske steklarske obrti. Žive barve, nenavadne oblike, raznoliki okrasi, črepinje in ohranjene posode nam bodo na razstavi spregovorili o Rimljanih, njihovem življenju, navadah, obrtnih spretnostih, trgovini, umetnosti, verovanju in še o čem.

Najprej bomo pogledali v prazgodovino, kjer se je vse skupaj začelo. Izvedeli boste kdaj se je pri nas prvič zalesketalo in kaj so ljubile bogate kneginje na Dolenjskem, ko je cvetela kultura starejše železne dobe. Sledilo bo potovanje skozi rimsko dobo, skozi pet stoletij civilizacije, ki je združila Evropo, Afriko in Bližnji Vzhod. Na malem delu tega imperija, ki ga danes pokriva Slovenija, so se križale trgovske poti, vplivi z vzhoda in zahoda, dragoceni izdelki so prihajali iz Sredozemlja, Afrike in Porenja. Tudi pri nas so najbolj podjetni hitro osvojili skrivnosti steklarske obrti in stopili v korak s svetom. In delili usodo imperija do takrat, ko so nevihtni oblaki zakrili nebo in je vse zamrlo... A le za kratek čas; v srednjem veku se je steklarska umetnost spet obudila in vstala, kot feniks iz peska in pepela.

Avtorica razstave in kataloga je dr. Irena Lazar, razstava je na ogled v lapidariju Pokrajinskega muzeja Celje od 24. maja 2004 do maja 2005.

MED NEBOM IN ZEMLJO Lončarstvo in opekarstvo rimske Petovione

Razstava je na ogled od 24. maja 2004 do maja 2005 v razstavišču Pokrajinskega muzeja Ptuj, Prešernova 37.

V SAKSANOVEM SVETU Rimsko pridobivanje belega marmorja s Pohorja

Razstava je na ogled v Razstavišču Pokrajinskega muzeja Maribor (Trg svobode) od 24. maja 2004 do maja 2005.

Od pšenice do kruha

O celjskih mlinarjih in pekih od začetka 18. stoletja do druge svetovne vojne

Ob prazničnih dneh zbudi vonj po svežem kruhu in pecivu prijetne spomine na čas obilja ob božičnem času. Marsikdo se bo mogoče ob ogledu razstave spomnil na čas otroštva, na drago osebo, na domače mesto, ki ga ni več. Celje se nenehno razvija in spreminja, nastajajo nova naselja s širokimi ulicami in velikimi trgovinami na obrobju mesta, v mestu pa se spreminja tudi ponudba kruha in peciva, ki je danes zares bogata in raznovrstna.

Kako pa je bilo nekoč?

Skrb za vsakdanji kruh spremlja človeka že od pradavnine. Predvsem je bila to skrb za preživetje od setve do žetve. Nizka raven kmetovanja, številčne družine, suše in povodnji ter vojske, ki so občasno prihrumele skozi Celje, so povzročile večkrat hudo lakoto in pomanjkanje. Kruh ni bil vedno na mizi, zato je nekdanj pomenil posebno vrednoto.

S kruhom pa je povezana cela vrsta opravil, od setve do žetve, mletje zrnja v moko in na koncu peka kruha in peciva. Vsako opravilo ima svojo zgodovino in si zasluži posebno obravnavo in predstavitev. Ker sta mlinarstvo in pekarstvo nerazdružljivo povezana med seboj, sem se omejila samo na ti dve obrti.

Mesto Celje, ki je imelo v srednjem veku še precej agraren značaj, ni pridelalo zadostne količine hrane za svoje potrebe, zato je bilo odvisno od podeželja. Na njivah v okolici Celja so prebivalci pridelovali pšenico, rž, ajdo, koruzo, oves in ječmen. Z moko in kruhom domače peke se je Celje oskrbovalo iz okolice, pekle pa so ga celjske gospodinje tudi v domačih krušnih pečeh. Z razvojem mesta so se oblikovale številne obrti, tudi pekovska, ki so nudili usluge prebivalcem in okoličanom. Obrtniki so se združevali v poklicna združenja cehe, ki so poleg varovanja svojih gospodarskih interesov opravljali še socialno, versko in družabno funkcijo. Prva pravila pekovskega ceha v Celju so znana iz leta 1701, leta 1706 jih je Jožef I. na novo potrdil. Pravila so določala versko življenje članov, šolanje vajencev in pomočnikov, vodenje članov v prostem času, način nakupa žita in oskrbo mesta s kruhom v kruharni, ki ga bo peklo vedno od 6 7 pekov. Če se bodo držali pravil, jih bo mestna oblast varovala pred šušmarsko konkurenco.

Podobna, le nekoliko spremenjena pravila, je potrdila tudi Marija Terezija leta 1759. Ta pravila pa niso odpravila konkurence, nad katero so se peki venomer pritoževali pri mestnih oblasteh. Siromašnim ženskam in vdovam so mestne oblasti vedno dovolile peko in prodajo kruha, pekli in prodajali so ga tudi gostilničarji in mlinarji. Mlinarji so pekli črn kruh, peki bele in črne hlebce in štruce ter oblatno pecivo in preste, pekovke pa so vedno pekle boljši beli kruh in rahlo pecivo.

Za slab ali prelahek kruh so poznali tudi kazni. Na Savinji je bila postavljena drča, po kateri so spuščali goljufive peke v mrzlo Savinjo, ob kruharni je stal sramotilni steber, na katerega so privezali goljufa, na Glavnem trgu pa je stala železna kletka, v katero so v zasmeh mimoidočim zaprli kršitelja.

Oskrba pekov z moko je nujno povezana z mlini v okolici Celja. Od začetka 18. do srede 19. stoletja je na območju mesta delovala več mlinov. Neposredno ob mestnem obzidju na mlinščicah sta delovala dva grofovski mlina. Na Hudinji sta še od grofovskih časov delala »hrvaški« mlin in nekdanji Novakov mlin, ki ga je imel v zakupu celjski pek Hugo Ordnung, na Ložnici je prav tako deloval mlin (kasnejši Joštov mlin) še od grofovskih časov in na Voglajni Kalvarijski in Turkov mlin.

Poslovanje mlinov so določali mlevski redi. Po mlinarski tarifi iz tega časa so za mletje centa (56 kg) žita dobili mlinarji 1 krajcar ali 3, 5 kg žita. Ker so dobili večino mletja plačanega v žitu, so v mlinih večinoma pekli tudi črn kruh. To svoboščino so ohranili do začetka 20. stoletja. V mlinih so pomagali pri mletju tudi pekovski pomočniki. Od začetka 18. do srede 19. stoletja je bilo v Celju vedno od 6 7 pekovskih mojstrov, ki so pekli predvsem v središču mesta. K njim v uk so prihajali mladeniči iz bližnje in daljne okolice, nekateri mojstri pa so upravljali tudi po več pekarn v mestu. Najbolj priljubljene so bile Gosposka ulica, Glavni trg, Graška cesta, današnji Trg Celjskih knezov ter Muzejski in Gledališki trg.

Prihod železnice v Celje leta 1846 je pospešil gospodarsko rast mesta in razvoj trgovine, nekatere obrti pa so propadle ali se razvile v industrijske obrate. S širitvijo in razvojem mesta je naraščalo tudi število prebivalstva, s tem pa tudi povpraševanje po kruhu, kar je povzročilo razmah pekarstva na celjskem področju. Leta 1859 je vlada izdala nov obrtni red, ki je formalno odpravil stare cehe, in razglasila tudi pekovsko obrt za osebno. Peki so se združili z nekaterimi drugimi obrtniki v Kolektivno zadrugo, ustanovljeno leta 1888. Število pekov se je v omenjenem obdobju povečalo, pojavile so se nove pekovske obrti, kot so slaščičarstvo, lectarstvo in prodaja sladoleda. Številne nove pekarnе srečamo predvsem v Gaberjeh in na Hudinji, kjer so nastajala delavska naselja.

Kruh, ki so ga pekli, pa se ni bistveno spremenil, belemu in črnemu kruhu so dodali še peko žemljic in drobnega mandljevega peciva. Nekatere pekarnе v Celju so prehajale iz roda v rod ali pa je pekarno prevzel drug mojster. Le redki so mojstri, ki v Celju niso vztrajali dalj časa.

Razvijalo pa se je tudi mlinarstvo, ki se je moderniziralo in bilo sposobno dnevno zmleti velike količine žit, ki je prihajalo iz žitornih področij Slovenije in bližnje Hrvaške.

Poleg manjših mlinov v okolici sta na prelomu stoletja v Celju znana dva velika mlina: Majdičev mlin na Hudinji, ki je bil največji parni mlin v vseh avstrijskih Vzhodnih Alpah, saj je lahko namlel 70.000 kg moke na dan, in Prvi mestni mlin v Celju, ki je lahko namlel šest vagonov žita na dan.

Nadaljnji razvoj je prekinila 1. svetovna vojna, ki je prinesla veliko pomanjkanje in racionirano preskrbo. Tudi število pekov se je zopet zmanjšalo na sedem. Nakaznice za kruh in moko so ostale v veljavi še po koncu prve svetovne vojne do leta 1920. Število prebivalcev se je zaradi priseljevanja in eksplozije rojstev zelo povečalo in nastala so nova naselja, ki so potrebovala obrtne usluge, tudi preskrbo s kruhom. Zaradi konkurence banaške moke je prenehal delovati Majdičev mlin, I. mestni mlin pa je dobil konkurenta v Joštovem mlinu, ki so ga leta 1931 preuredili in modernizirali. Ponudbo moke je popestril tudi Pocajtov valjni mlin na Voglajni in mlini v Savinjski dolini. Josip Kirbiš, ki je imel parno pekarno v Celju že od leta 1909, je leta 1932 v Ipavčevi ulici ustanovil tovarno kvasa in slada, celjska trgovca Anton Fazarinc in Karel Mantel sta ustanovila tovarno bonbonov in čokoladnih slaščic Orasija, med leti 1920 in 1933 je v Zagradu delovala tovarna slaščic slaščičarjev Pavla Pinterja in Aleksandra Webra. V mestu je delovalo nekaj pekarn, ki so nadaljevale družinsko tradicijo. To so družine Achleitner, Janič in Vošnjak. Znane večje pekarnе so še: Kačeva na Glavnem trgu, Mlakarjeva v Gaberjeh in Oberžanova v Zavodni. Popis iz leta 1938 navaja v Celju 18 pekarn.

Po letu 1919 so celjski peki ustanovili Obrtno zadrugo Pekov v Celju, ki je skrbela za enotne cene kruha v Celju, nabavljala pekovske stroje po ugodnih cenah, urejala razmerja mojster pomočnik in se borila proti nelojalni konkurenci. Vedno so dokazovali, da so glede na porabo surovin cene kruha prenizke, toda če primerjamo cene kruha in delavske mezde, vidimo, da so bile cene dokaj velike, in da so delavske mezde zadoščale marsikomu le za golo preživetje. Za svoje mezde, za izboljšanje delovnih pogojev in za skrajšanje delovnega časa so se borili tudi pekovski pomočniki. Leta 1939 so končno podpisali kolektivno pogodbo, ki je bila v skladu z zakonom o zaščiti delavcev.

V Celju so dobro uspevali tudi slaščičarji, ki so prišli v mesto iz različnih delov Jugoslavije, predvsem iz Povardarja. Če natančneje pogledamo fotografije celjskih trgov med obema vojnoma, marsikje vidimo vozičke slaščičarjev, ki so prodajali slaščice in sladoled tudi na ulici. Ker je bila ta prodaja dokaj neurejena in higiensko nevarna, so jo leta 1928 regulirali s predpisi.

Privatne pekarnе in mlini so delovali do konca druge svetovne vojne, ko je med leti 1946 in 1948 prišlo do nacionalizacije. Moja predstavitev tega obdobja ne zajema več, pripravljam pa katalog, ki bo podrobneje kot ta zloženka spregovoril o mlinih in mlinarjih ter o pekih in kruhu v Celju.

Priprava razstave, od študija literature, pregledovanja virov in zbiranja gradiva je tisto raziskovalno delo, ki me napolnjuje z zadovoljstvom. Vsak na novo odkrit podatek, dokument ali fotografija pomenita kamenček v mozaiku zgodovine našega mesta.

pod ! zvezdami Celjanov

srednjeveški dan
Stari grad Celje

27. avgust 2005

brezplacni prevoz na Stari grad
izpred stare avtobusne postaje v Celju

Tribuna TDC

Matija Golner

celjski mestni park, za mnoge najlepši prostor Celja, je že leta prepuščen v nemilost objestnemu mladostniškemu veseljačenju in vandalizmu

Tribuna TDC, naša dolgoletna rubrika, ponovno objavlja »črno točko« - celjski mestni park, za mnoge najlepši prostor Celja, ki pa je že leta prepuščen v nemilost objestnemu mladostniškemu veseljačenju in vandalizmu. Po vsakokratnem petkovem stampedu, je park v soboto in nedeljo navaden svinjak in to ravno v času, ko ima največ obiskovalcev. Nato ga komunalci v ponedeljek in torek počasi počistijo in pripravijo za naslednji petek. Tu se poraja hipotetično vprašanje: ali bi mladina sploh še zahajala v park in posedala med kupi nesnage, če ga vsak teden ne bi temeljito počistili.

O tem je bilo prelitega že mnogo črnila in nič ne pomaga mestni park potrebuje ograjo in čuvaja s pooblastili, ker si namreč ne znam predstavljati redarsko službo, ki bi lahko uspešno delovala v danih razmerah. V tujini imajo prav tako parke, ogromne parke, in imajo ravno tako mladino, ki nič drugačna od naše. Vendar so njihovi parki čisti, urejeni in jih obiskuje veliko ljudi, ki niti pomislijo ne, da bi počeli kaj podobnega kot se lahko pri nas, ker imajo zavest o parkih in seveda strog sistem kaznovanja. Mogoče pa še nismo zreli in res potrebujemo ograjo, da se bomo sčasoma zavedli z našo mladino vred, da so parki pljuča mesta, prostor sprostitve in rekreacije in ne deponija komunalnih odpadkov.

Zvonko Perlič

Ko lepota dušo umiri

Kako krasne so slovenske gore,
kako bistre so njene vode,
razkošje cvetočih travnikov
in šumenje mogočnih gozdov.

Kdo ne bi ljubil te dežele,
kdo ne bi pel ji pesmi vesele,
srce tu moč dobi,
lepota dušo umiri.

Naj dolgo Slovenija živi,
na milijone svobodnih dni
in da tu slovenska živi beseda,
naj vsak do konca se zaveda.

e-mail Janeza Grdovida

Spoštovani stric Urednik!

Skoraj celo leto je že naokrog, kar sem ti poslal svoj zadnji e-mail. Sem bil že prepričan, da sem v prejšnjem pismu koga užalil in me zato ne povabite več k pisanju. Pa ni tako. Baje imamo na društvu tako finančno katastrofo, da je bil ogrožen izvid te številke Lepega mesta. Mogoče je temu krivo tudi moje pisanje, mogoče pa je res nekdo užaljen, tam na občini.

Ampak, stric Urednik, take stvari se dogajajo, če delaš v turistični panogi, ki takoj in brez vlaganj ne prinaša dobička, ter je visoka občinska struktura ali pa nemara tudi premožnejša podjetja ne poznajo in je nočejo spoznati. Če bi bili na primer kakšno športno društvo, bi verjetno lažje dobili sredstva in sponzorje in zadeva bi mogoče bila popolnoma drugačna. Kar preštejte koliko športnih objektov je v Celju in kako drago športno dvorano smo zgradili v letu 2003. Za kulturo in našo dejavnost pa ni skoraj niti ficka.

Tudi na celjskem Zavodu za turizem Celeia nimajo denarja. Tako je povedala nova direktorica, ki sicer kaže več posluha za sodelovanje z različnimi inštitucijami (kar se tiče našega društva) kot prejšnja struktura Zavoda.

Drugače pa v Celju v celem letu ni veliko novega. Mestno jedro še vedno nima realnega programa oživitve, prav tako Stari grad kjer grofuje Lišanin. Na avtocesti še vedno nimamo rjave turistične table, po inerciji denarja ter brez opazno razdelanega načrta urbanistične zasnove mesta se gradijo novi in novi objekti ter nakupovalni centri, krčijo se zelene površine v mestu. Cestarji kritizirajo arheologe, hkrati pa ne vedo, kam naj speljejo razširjeno Mariborsko cesto, biseri so vedno znova razbiti, še vedno nimamo prave mestne gostilne ali pa restavracije v centru mesta, še vedno se razmišlja o Knežjem dvoru kot o še eni bajti ... Še vedno imamo nikogaršnje podrtije okoli vojašnice in Lanovž še kar naprej propada... Še vedno se različne dejavnosti izvajajo po političnih in poznanskih vezah in še vedno se ignorira delovanje našega društva na vseh področjih.

Kljub temu, da bi lahko naštel za celo knjigo stvari, ki me motijo v Celju, pa vse le ni tako črno. Kot so mnogi občani opazili, je na Gosposki ulici zavel topel veter sprememb na bolje. Objekt Leonardo je s svojo svežo preobleko in s ponudbo, po kateri je mestno jedro naravnost kričalo, prišel prav v vrh idealov za ožvitev mestnega jedra. Tako se to dela, kadar imaš vizijo in ti ni žal denarja za kakovostno izvedbo. Od ideje naprej.

V zadnjem času se je ponudba lokalov v jedru obrnila na splošno na bolje, več jih je in novi so. Edina stvar, ki me pri tem moti je, da si nikakor ne morem zapomniti njihovih imen: npr. Branibor je lepo, slovansko ime, ki smo se ga navadili in še vedno gremo »v Branibor« ne pa v »Branibor pub«. Tisti dodatek »Pub« je popolnoma odveč. Prav tako si nikakor ne zapomnim imena mehiške restavracije v nekdanjem Starem piskru. Kaj neki je manjkalo temu imenu? Vam povem, da bi morali lokale imenovati logično in s slovenskimi imeni, na primer Pri debelem mesarju, Pri veseli Mariji, Trubarjev hram, Na zidcu...

Kar sami določite, kateremu lokalu bi naštetela imena izvrstno pristojala.

Lep pozdrav,

Vaš vdani Janez Grdovid

PLAKATI VELIKEGA FORMATA*

*oglasne površine
v Celju in okolici

premena

premena
oglaševalska agencija
Linhartova 18, Celje
tel.: 03 492 44 30
e-mail: info@premena.si

naši pokrovitelji

hotel evropa celje

SLOVENIJA

biromarket d.o.o.
Podjetje za prodajo in servisiranje biro opreme

GOLNERBIRO
ARHITEKTURA / PLANIRANJE / DOO / LAVA 7 / 3000 CELJE

140 let zanesljivost

Celje - skladišče
D-Per

400/2004

5000016823 1

COBISS

OSREDNJE KMA CELJE

fornitas

V Banki Celje smo ponosni na našo bogato tradicijo bančnega poslovanja v Sloveniji. 140 let uspešnega partnerstva s komitenti smo dosegli z zanesljivostjo pri poslovanju z vsakim posameznikom in podjetji. Celovit in varen bančni servis s široko paleto ponudb in rešitev za najstnike, študente, posameznike, podjetja in zasebnike nam je omogočil širitev poslovne mreže prek regionalnih meja. Rast poslovne mreže po vsej Sloveniji ter vodilno mesto v celjski regiji sta rezultat strokovnih in motiviranih sodelavcev ter prepleta tradicije in sodobnih načinov poslovanja. Zato tudi ni naključje, da se po bonitetnih ocenah uvrščamo med najboljše banke srednje in vzhodne Evrope.

Z vsem srcem se posvečamo svojim komitentom, sledimo njihovim željam in se trudimo predvideti njihove potrebe. Naše glavno poslanstvo so zadovoljni komitenti.

So stvari, ki jih lahko ponudi le dobra banka.

Banka Celje d.d., Vodnikova 2, 3000 Celje,
tel.: 03 422 10 00, fax: 03 422 11 00,
e-mail: info@banka-celje.si,
<http://www.banka-celje.si>

 banka celje
140 let